

Γιώτα Ιωαννίδου

Από τον πρωθυπουργό μέχρι τον τελευταίο κυβερνητικό αξιωματούχο, υπογραμμίζεται η ανάγκη ατομικής ευθύνης και εθνικής ομοψυχίας, με πλήρη υποταγή στα κρατικά κελεύσματα. Κι όμως, η πραγματική ευθύνη του κάθε ατόμου απέναντι στην κοινωνία είναι ο αγώνας για να νικηθεί η επιδημία με τον λαό όρθιο.

Σε συνθήκες κορωνοϊού, περισσεύει η συζήτηση περί ατομικής ευθύνης. Είναι η πρώτη και τελευταία λέξη στα πρωθυπουργικά διαγγέλματα. Επιφανείς πολίτες των θεσμών θυμήθηκαν να διατυπώσουν την έννοια της ατομικής ευθύνης, μαζί και αυτήν της εθνικής ομοψυχίας. Από την επίκληση της ατομικής ευθύνης για την αναγκαία παραμονή στο σπίτι εξαιρούνται όσοι εργαζόμενοι εξοντώνονται –εκτός από τα νοσοκομεία– στα σούπερ μάρκετ, σε εργοστάσια και επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα. Το «μένουμε σπίτι» δεν αφορά τους άστεγους, τους φοιτητές που διώχνονται από τις φοιτητικές εστίες, όσους βρίσκονται στοιβαγμένοι ή και εκτεθειμένοι στον ιό, όπως οι φαντάρτοι, οι φυλακισμένοι, οι πρόσφυγες στη Μόρια (με μια μόνο βρύση ανά χίλια άτομα), οι τοξικοεξαρτημένοι στις ουρές του ΟΚΑΝΑ, οι Ρομά.

Πρόκειται για μια **ατομική ευθύνη με πλήρη ταξική μεροληψία**. Δεν αφορά τον πρωθυπουργό που αρνείται να πλαισιώσει τη δημόσια υγεία με γιατρούς, αναγκαίες κλίνες ΜΕΘ, υγειονομικό υλικό και νοσηλευτικό προσωπικό, στέλνοντας τους εργαζόμενους στα νοσοκομεία σε έναν πόλεμο χωρίς όπλα. Δεν απευθύνεται στον ιδιώτη κλινικάρχη που ζητά διπλασιασμό της τιμής της κλίνης ΜΕΘ για να τη διαθέσει, ούτε στον επιχειρηματία που αισχροκερδεί, ζητώντας για μια μάσκα οχτώ ευρώ ή 300 ευρώ για το τεστ ανίχνευσης του ιού. Ούτε αφορά τον εργοδότη που απολύει εργαζόμενους ή τον υπουργό που νομοθετεί τον υποδιπλασιασμό των μισθών.

Τελικά ποιοι αναλαμβάνουν και τιμούν την ατομική τους ευθύνη απέναντι στο κοινωνικό σύνολο;

Η κυβερνητική «ατομική ευθύνη» δεν αφορά τον ιδιώτη κλινικάρχη που διπλασιάζει την τιμή της κλίνης ΜΕΘ

Οι γιατροί, που όντας στην πρώτη γραμμή, ταυτόχρονα διεκδικούν για να υπερασπιστούν την υγεία του λαού ή οι ιδιώτες που παζαρεύουν τις τιμές; Οι γιατροί της Κούβας που δεν κάθονται στο σπίτι τους και πήγαν να συνδράμουν στην Ιταλία ή οι κυβερνήτες των χωρών της ΕΕ που κλείνουν τα σύνορα και μπλοκάρουν υγειονομικό υλικό; Οι επιχειρήσεις της Ιταλίας που δουλεύουν ακόμη εν μέσω εκατόμβης νεκρών ή το συνδικάτο της USB που κήρυξε απεργία για την προστασία των εργαζομένων; Οι αυτοαπασχολούμενοι που εκτύπωσαν τρισδιάστατα βαλβίδες αναπνευστήρων με κόστος ένα ευρώ για το νοσοκομείο του Κιάρι στη Μπρέσια ή η εταιρεία κατασκευής ιατρικού εξοπλισμού που τις τιμολογούσε προς 11.000 δολάρια και τους απειλεί με μηνύσεις;

Οι κυβερνήσεις περιορίζουν ή καταργούν τις πολιτικές και συνδικαλιστικές ελευθερίες, καθλώνουν την ελευθερία λόγου στην υπηρεσία του αφηγήματος της ομοψυχίας απέναντι στον ιό. Δεν διανοούνται να αναλάβουν την ευθύνη να περιορίσουν την οικονομική ελευθερία του κεφαλαίου, τον ιδιωτικό

ανταγωνισμό, τις δεσμεύσεις των μνημονίων και της ΕΕ ή τις εξοπλιστικές επιταγές του ΝΑΤΟ, για να σωθεί το κοινωνικό σύνολο.

Προς τι λοιπόν η επίκληση της ατομικής ευθύνης υπέρ του συλλογικού καλού; Μήπως οι αστικές τάξεις ξανασκεύονται τις αξίες του άκρατου ατομικισμού και του δόγματος «ο καθείς για τον εαυτό του», λόγω του σοκ της πολύπλευρης κρίσης; Ο καπιταλισμός θα χρησιμοποιήσει και αυτήν την κρίση για αύξηση των κερδών και για την πιο αντιδραστική μετάλλαξή του. Η αναφορά στην ατομική ευθύνη είναι για μια ακόμη φορά ο τρόπος μαζικής ενοχοποίησής τους και απόκρυψης των πολιτικών, κρατικών, συστημικών ευθυνών. Όπως στην προηγούμενη κρίση κατηγορούσε τους τεμπέληδες γιατρούς και δημόσιους υπαλλήλους.

Υπάρχει ατομική ευθύνη στο κάθε μέλος της δοκιμαζόμενης σήμερα κοινωνίας, αλλά όχι αυτή των πρωθυπουργικών διαγγεμάτων. Είναι η ευθύνη του να προστατευτεί αλλά και να μην υποκύψει στο καθεστώς τρόμου ενός επελαύνοντος θανάτου και στις κυβερνητικές οδηγίες ερημίας δικαιωμάτων. Είναι η ατομική ευθύνη που καλλιεργείται, ασκείται και δοκιμάζεται μέσα στην κοινωνία και για το κοινωνικό σύνολο. Νοηματοδοτείται μέσα από την αλληλεγγύη, το ενδιαφέρον για τον διπλανό μας, τη διεκδίκηση της αξιοβίωτης ζωής, απέναντι στην αρένα του κοινωνικού κανιβαλισμού. Πηγάζει από την αναζήτηση της γνώσης και της εξήγησης της ζοφερής πραγματικότητας, την ενεργή στάση κι όχι την τυφλή υπακοή, την αναγνώριση των αντίπαλων και όχι την ανοχή και συναίνεση, την επανεκτίμηση των κυρίαρχων αξιών στις ρωγμές της ιστορίας.

Όσο αδιανόητα είναι όλα αυτά που ζούμε, τόσο περισσότερο αδιανόητο είναι να μην τα ανατρέψουμε. Έχουμε ατομική ευθύνη να αναζητήσουμε το συλλογικό δρόμο για αυτό. Να υπερασπίσουμε τις ζωές μας και τη ζωή ολόκληρη, απέναντι σε ένα αδηφάγο σύστημα που μυρίζει φορμόλη και θάνατο.

Πηγή: **PRIN**